

Jordbruksföretagens driftsinriktning 2005

JO0105

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistik användning	3
A.12 Uppläggning och genomförande	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
1.2 Fullständighet	5
B.2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5

2.2.3	Mätning	5
2.2.4	Svarsbortfall	5
2.2.5	Bearbetning	5
2.2.6	Modellantaganden	5
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	7
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	7
5.1	Spridningsformer	7
5.2	Presentation	7
5.3	Dokumentation	7
5.4	Tillgång till primärmaterial	7
5.5	Upplysningstjänster	8

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Jordbrukets struktur

A.3 SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:	Jordbruksverket
Postadress:	551 82 Jönköping
Besöksadress:	Vallgatan 8
Kontaktperson:	Ann-Marie Karlsson
Telefon:	036 – 15 59 33
Telefax:	036 – 34 01 96
E-post:	ann-marie.karlsson@sjv.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation:	Jordbruksverket
Postadress:	551 82 Jönköping
Besöksadress:	Vallgatan 8
Kontaktperson:	Ulf Svensson
Telefon:	036 – 15 50 74
Telefax	036 – 34 01 96
E-post:	ulf.svensson@sjv.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99), förordningen om den officiella statistiken (SFS 2001:100) och Jordbruksverkets föreskrifter om statistisk undersökning avseende strukturen i jordbruket (SJVFS 2005:9).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

-

A.9 EU-reglering

Denna statistik baseras på en undersökning som regleras genom Rådets förordning (EEG) nr 571/88 om uppläggning av gemenskapsundersökningar om företagsstrukturen i jordbruket.

A.10 Syfte och historik

Sedan många år tillbaka genomförs statistiska undersökningar för att redovisa jordbrukets struktur. En del av denna redovisning har bestått i att statistiskt belysa antalet företag efter driftsinriktning. Redovisningen baseras på uppgifter i lantbruksregistret (LBR).

A.11 Statistikanvändning

Denna typ av statistik används av EU-kommissionen som underlag för bedömningar av effekten av den förda jordbrukspolitiken samt för analyser och utredningar. I Sverige används statistiken bl.a. av branschorganisationer, enskilda företag och Jordbruksverket som underlag för kalkyler, prognoser och utredningar.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Statistiken bygger på uppgifter i lantbruksregistret (LBR) som omfattar samtliga jordbruksföretag i landet. LBR baseras på en postenkätundersökning i juni 2005 till samtliga jordbruksföretag samt på en bearbetning av Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd (ARARAT) och Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister (CDB).

A.13 Internationell rapportering

-

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det finns inga planer på att ändra undersökningsinnehållet beträffande de variabler som ligger till grund för denna statistik i den kommande undersökningen 2007.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Denna statistik redovisar antalet företag efter i första hand driftsinriktning och standardiserat arbetsbehov i juni 2005. Klassificeringen av jordbruksföretag efter driftsinriktning baseras på uppgifter i LBR (se punkt A.12) samt på antaganden om arbetsbehov inom olika driftsgrenar, såsom odling av olika grödor, mjölkproduktion och olika typer av djurhållning. Det antagna arbetsbehovet är differentierat efter arealstorlek, djurantal etc.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De statistiska målstorheterna är:

- antal jordbruksföretag i juni 2005 samt
- standardiserad arbetstid vid jordbruksföretag i juni 2005.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av de jordbruksföretag i landet som i juni 2005

- brukade mer än 2,0 hektar åkermark (inkl. träda) eller
- hade en djurbesättning som någon gång fr.o.m. den 1 januari 2005 t.o.m. den 2 juni 2005 omfattade minst 50 kor eller 250 nötkreatur eller 50 suggor eller 250 svin eller 50 tackor eller 1 000 höns (inkl. kycklingar) eller
- bedrev yrkesmässig trädgårdsodling om minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal eller 200 kvadratmeter växthusyta.

Med jordbruksföretag avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

1.1.2 Variabler

De variabler som redovisas är

- antal jordbruksföretag och
- standardiserad arbetstid.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av totaler.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Antalet jordbruksföretag och standardiserad arbetstid redovisas efter följande indelningar:

- driftsinriktning (huvudtyperna är växtodling, husdjursskötsel, blandat jordbruk och småbruk men även mer detaljerad indelning förekommer)
- standardiserat arbetsbehov i jordbruket (- 799 tim, 800 - 1 599 tim, 1 600 - 2 399 tim, 2 400 - 3 199 tim, 3 200 - 3 999 tim samt 4 000 - tim)
- åkerareal (- 2,0 ha, 2,1 - 5,0 ha, 5,1 - 10,0 ha, 10,1 - 20,0 ha, 20,1 - 30,0 ha, 30,1 - 50,0 ha, 50,1 - 100,0 ha, 100,1 - ha)
- region (indelning efter län, produktionsområde och stödområde).

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna avser den 2 juni 2005.

1.2. Fullständighet

-

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I denna statistik förekommer täckningsfel, bortfallsfel, mätfel, bearbetningsfel och modellfel. Endast modellfelen bedöms kunna ha en inverkan på statistikens tillförlitlighet som inte är obetydlig.

2.2 Osäkerhetskällor

-

2.2.1 Urval

Urvalsfel förekommer inte eftersom denna statistik baseras på uppgifter från samtliga jordbruksföretag i populationen.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning förekommer inte, medan undertäckning förekommer om uppdateringen av jordbruksföretag i rampopulationen inte har blivit komplett. Rampopulationen utgörs av lantbruksregistret (LBR). Ramen för 2005 års undersökning består av LBR 2004 kompletterat med information från administrativa register såsom t.ex. Jordbruksverkets register över arealbaserade stöd (ARARAT). Företagsbegreppet i LBR och ARARAT skiljer sig åt. Med ett jordbruksföretag i LBR avses en inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Ett företag i LBR kan

därför bestå av flera jordbrukare som ansökt om arealbaserade stöd. I samband med EU:s senaste jordbruksreform, som genomfördes i Sverige år 2005, ökade antalet ansökningar om arealbaserade stöd kraftigt. En stor del av de nya ansökningarna kom från jordbrukare som tidigare inte ansökt om stöd och därmed inte funnits med i registret över de arealbaserade stöden. En stor del av dessa jordbrukare kunde inte heller hänföras till ett befintligt företag i LBR. Dessa jordbrukare skulle kunna vara

- markägare som p.g.a. jordbruksreformen beslutat att själva bruka marken istället för att arrendera ut den till en annan brukare,
- jordbrukare/företag som tidigare funnits i LBR men som tagits bort från registret, vilket kan vara fallet om jordbruksföretaget lämnat felaktig information gällande registervariabler i LBR eller om de inte svarat på enkätundersökningarna under flera år, eller
- jordbrukare/företag som aldrig tidigare funnits med i LBR.

I de fall en jordbrukare som ansökt om arealbaserat stöd inte kan hänföras till ett befintligt företag i LBR skapas ett nytt företag. Det ökade antalet ansökningar om arealbaserade stöd 2005 ledde därför till att antalet företag år 2005 blev ca 8 000 eller 12 % fler än 2003. Ökningen av antalet företag i jordbruksstatistiken 2005 jämfört med tidigare år innebär inte med säkerhet att den faktiska strukturen i jordbruket förändrats på motsvarande sätt.

2.2.3 Mätning

Måtfel förekommer i den grad uppgifterna i enkätundersökningens svarsblanketter är felaktiga. I enkätundersökningen görs kontroller dels av inlästa värden genom verifiering, dels i efterhand av avvikelser från förväntade värden.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfallet i enkätundersökningen var ca 6 %.

2.2.5 Bearbetning

Fel från bearbetningsprocessen har upptäckts (främst fel från skanning) och åtgärdats. Kvarstående fel från bearbetningsprocessen bedöms inte påverka resultaten i stort även om felaktiga uppgifter kan finnas för enskilda företag.

2.2.6 Modellantaganden

Till grund för indelningen av jordbruksföretagen i driftsinriktningar ligger uppskattningar av standardiserat arbetsbehov för olika driftsgrenar vid enskilda företag. Dessa uppskattningar baseras på grödarealer och husdjursantal vid företagen. Det antagna arbetsbehovet per hektar respektive djur är normalt, som baseras på uppskattade genomsnittliga förhållanden beträffande t.ex. maskinell utrustning och arrondering. Det tar inte hänsyn till att enskilda företag kan ha en mycket liten maskinpark eller vara mycket dåligt arronderade.

Metoden beskrivs i det statistiska meddelandet JO 35 SM 0101 "Rapporter från lantbrukets företagsregister 2000. Jordbruksföretagens driftsinriktning 2000 (jämför reviderade, jämförbara uppgifter avseende 1999). Typologidata."

Modellfel förekommer i den grad antagandena om standardiserat arbetsbehov är felaktiga.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

-

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Redovisning av antalet företag och standardiserat arbetsbehov efter driftsinriktning kommer närmast att göras avseende år 2007.

3.2 Framställningstid

Sjutton månader.

3.3 Punktlighet

Resultatredovisning sker enligt plan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Ökningen av antalet företag i jordbruket 2005 jämfört med tidigare år bör tolkas med försiktighet. Den innebär inte att den faktiska strukturen förändrats på motsvarande sätt.

En översyn av typologin gjordes år 2000 (även uppgifter för år 1999 beräknades enligt reviderade arbetsbehov) vilket försämrade jämförbarheten bakåt i tiden. Se JO 35 SM 0101.

För år 2000 och tidigare ingick i den redovisade statistiken inte trädgårdsföretag av viss omfattning men med högst 2,0 hektar åkermark.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

-

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

-

B.5 Tillgänglighet och förstälighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, JO 34 SM 0601, på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under avdelningen "Statistik" samt på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske. Vissa statistikuppgifter redovisas också i Jordbruksstatistisk årsbok.

5.2 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, diagram och textkommentarer.

5.3 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentation över undersökningen.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB kan på beställning utföra specialbearbetningar av materialet.

5.5 Upplysningstjänster

Frågor om undersökningen besvaras av Ulf Svensson eller Marianne Johansson på Jordbruksverket, telefon 036-15 50 74 resp. 036-15 59 57. Frågor kan även sändas till e-postadressen statistik@sjv.se.